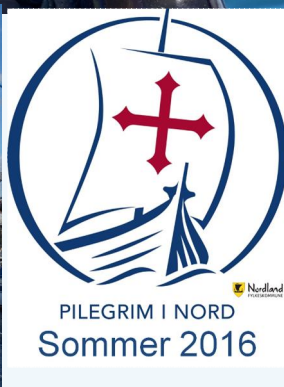

Pilegrim i Nord

Fra Trondenes til Nidaros

DEN NORSKE KIRKE
Sor-Hålogaland Bispedømme

Rapport

Nordland
FYLKESKOMMUNE

PILEGRIM I NORD

Trondenes

til

Nidaros

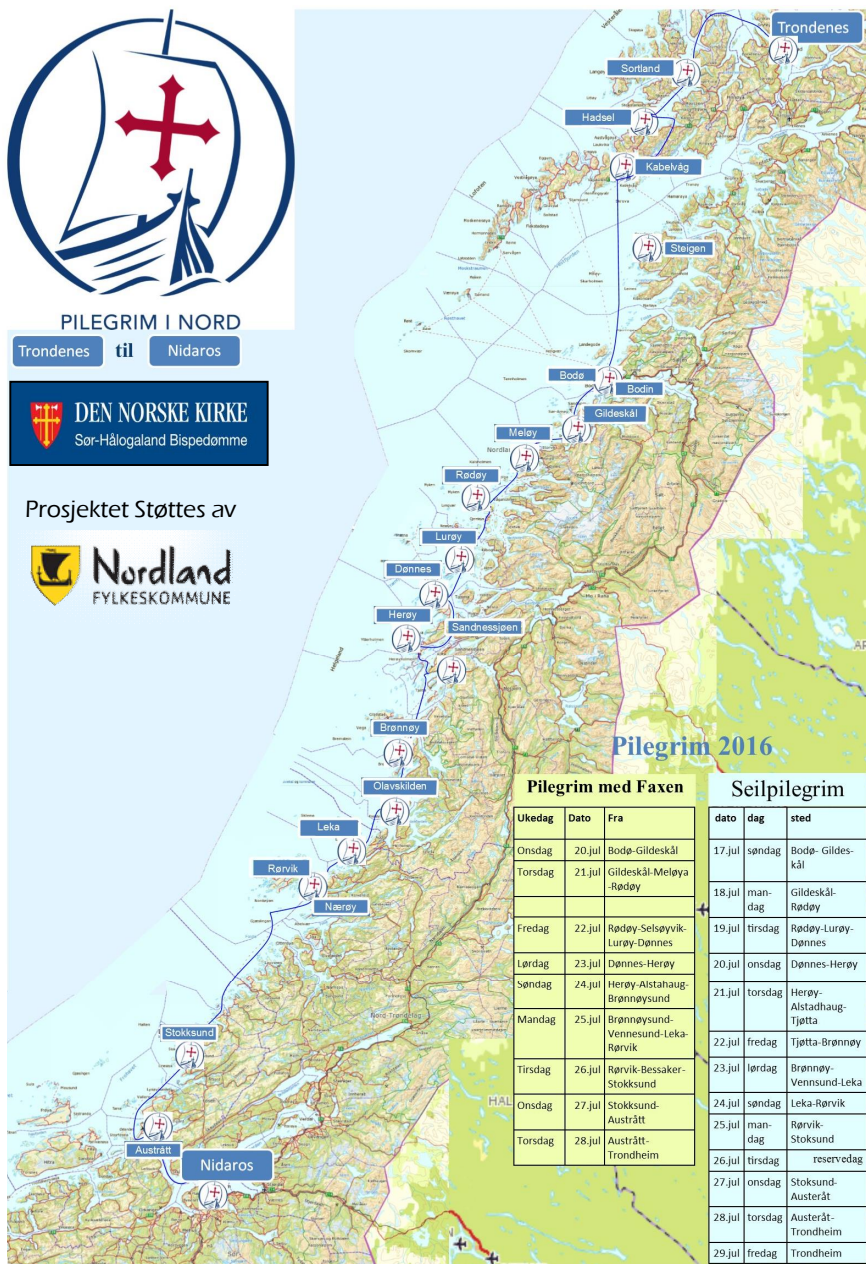
DEN NORSKE KIRKE

Sør-Hålogaland Bispedømme

Prosjektet Støttes av

Nordland
FYLKESKOMMUNE

Pilegrim 2016

Pilegrim med Faxen

Ukedag	Dato	Fra
Onsdag	20.jul	Bodø-Gildeskål
Torsdag	21.jul	Gildeskål-Meløy-Røed
Fredag	22.jul	Røed-Selsøyvik-Lurøy-Dønnes
Lørdag	23.jul	Dønnes-Herøy
Søndag	24.jul	Herøy-Alstahaug-Brønnøysund
Mandag	25.jul	Brønnøysund-Vennesund-Leka-Rørvik
Tirsdag	26.jul	Rørvik-Bessaker-Stokksund
Onsdag	27.jul	Stokksund-Austrått
Torsdag	28.jul	Austrått-Trondheim

Seilpilegrim

dato	dag	sted
17.jul	søndag	Bodø-Gildeskål
18.jul	mandag	Gildeskål-Røed
19.jul	tirsdag	Røed-Lurøy-Dønnes
20.jul	onsdag	Dønnes-Herøy
21.jul	torsdag	Herøy-Alstahaug-Tjøtta
22.jul	fredag	Tjøtta-Brønnøy
23.jul	lørdag	Brønnøy-Vennesund-Leka
24.jul	søndag	Leka-Rørvik
25.jul	mandag	Rørvik-Stokksund
26.jul	tirsdag	reservetid
27.jul	onsdag	Stokksund-Austrått
28.jul	torsdag	Austrått-Trondheim
29.jul	fredag	Trondheim

Folkekirke i Sør-Hålogaland **Ei åpen dør** i tro, håp og kjærlighet

DEN NORSKE KIRKE
Sør-Hålogaland Bispedømme

Til menigheter, museer, næringsdrivende, prester, frivillige i menigheter og andre organisasjoner, pilegrimer og andre vi møtte.

Det er med stor takknemlighet jeg setter meg ned for å rapportere om Pilegrim i Nords virksomhet det siste året. Vi har fått prøvd ut pilegrimsleia fra Trondenes, vi har fått med oss mange i dette arbeidet og vi har vært med og skapt oppmerksomhet rundt pilegrimsarbeidet og mulighetene som ligger der.

Jeg ønsker med dette å si en takk til alle som bidro. Som dere vil se av det jeg skriver, var mottagelsen på alle stedene det som gjorde turene våre til pilegrimsopplevelser. Jeg håper også det gav noe tilbake til dere som tok i mot oss. Vi er langt fra ferdige med arbeidet, vi er bare i begynnelsen. Målet for prosjektet er klart: Å få en offentlig godkjenning av pilegrimsleia fra Trondenes til Nidaros. Men dette gir ingen mening om vi ikke også har gitt noe til denne leia, at vi har løftet fram kultur og historie og fått fram både egenarten på hvert sted og det som er felles for kysten. Pilegrimsseilasen i sommer bekrefta at dette er verdens flotteste kystreise, at det er helligsteder, natur og kultur her som gjør det til en fantastisk pilegrimsled mot vårt nasjonale pilegrimsted, Nidaros.

For å nå målet må vi fortsatt arbeide for åpne tilrettelagte kirker, få til samarbeid mellom menigheter, lokale museer, næringsdrivende som har overnatting og mat til pilegrimer, historielag, kystlag og båthavner/båtforeninger.

Jeg håper denne rapporten kan inspirere til dette.

Bernt Aanonsen
pilegrimsprest/
Prosjektleder

ba442@kirken.no

Rapport fra pilegrimsarbeidet sommeren 2016

Vi har seilt hele pilegrimsleia

Denne sommeren har vi seilt hele pilegrimsleia fra Trondenes til Nidaros og på den måten åpna leia for alle. På vår tur har vi funnet nye spor etter pilegrimer og Olavstradisjon og vi har sett at dette er ei lei med rike tradisjoner som står i en sammenheng. Vi har besøkt 8 middelalderkirker som alle har en tilknytning til Nidaros. Vi har sett alterskap med Olavs figurer og sett hvor sentral Olavstradisjonen var i middelalderens Nord-Norge. Men vi har også brakt med oss historie og kultur som binder denne kysten sammen, fiskerier og næringsveier som er felles og våre to store salmediktere Dass og Blix.

Forberedelse:

På forhånd var det laget brosjyrer for turen som var spredt ut og vi har hatt en del nettomtale på hele prosjektet og på turene. På Bispedømmets egen hjemmeside er prosjektet og turene godt profilert, og vi har også vår egen facebook side for prosjektet, pluss at det er mye omtalt på bispedømmets facebook side. Videre har vi

informert via nettsider til kystlag og seilforeninger. Prosjektet har vært i omtalt i avisene i landsdelen både på forhånd og under seilasene.

For å få dette til å bli ei pilegrimslei har vi hatt møter med menigheter, næringsliv, kultur og representanter for museene. Vi har sendt brev til menighetene om å gjøre kirkene tilgjengelige og tilrettelagte for pilegrimsbesøk.

I mars inviterte vi til en pilegrimskonferanse i Bodø og hadde deltakere fra Harstad i Nord til Sandnessjøen i sør. Det kom også deltakere fra det na-

sjonale pilegrimsutvalget og pilegrimssenteret i Nidaros. Som foredragsholdere hadde vi mangeårig pilegrimsprest og pioner på pilegrimsarbeidet Arne Bakken, fra Stavanger og fra Kystpilegrimssatsinga på Vestlandet kom Margun Pettersen og

fra mer lokalt hold hadde vi med oss Malin Arntsen fra klokkegården i Rødøy og Oscar Berg fra Nordlandsmuseet.

Vi har også vært på besøk på Trondenes, i Bodø og Alstahaug og snakket med prester, folk fra museer, næring og menigheter om prosjektet og tilrettelegginga av det. På Alstahaug ble en lokal pilegrimstur utprøvd med Ungdommens kirkemøte og Grønne fagdager. På medarbeidersamlinga i Svolvær i september

ble det også holdt en vandring i forkant av gudstjenesten på søndagen. Det er laget et hefte med beskrivelse av hele leia og det er laget et kart over hele leia på nettet hvor en kan klikke på stedene og få opp bilder og omtaler som i heftet. Heftet ble ferdig like før Landstevnet for Kysten og distribuert der. Kartet på nettet er enda i utvikling.

Til seilasene fra Bodø var det laget et eget hefte med salmer og sanger, pilegrimsbønner og kvelds- og morgenbønner. Disse ble brukt både om bord og når vi var på besøk i kirker og andre steder.

Fra pilegrimstur med Ungdomens kirketing på Alstahaug

Pilegrimsseilas Trondenes-Dverberg-Hadsel-Kabelvåg juni 2016

Den første del av pilegrimsseilasen 2016 ble seilt med min private båt. Vi seilte opp til Harstad og var der med i et arrangement rundt festspillgudstjenesten 19. juni. Vi hadde i samarbeid med menighetens prester lagt opp til en pilegrimsvandring på de historiske stedene på Trondenes før gudstjenesten. Tross for dårlig vær kom 10-15 mennesker og var med oss på turen. I gudstjenesten fikk vi med oss et profesjonelt kor fra Russland som besøkte Festspillene. Den russiske konsul for Nord-Norge og samiske representanter deltok også med skriftlesning. Jeg talte i gudstjenesten og den ble senere sendt som søndagsgudstjeneste i NRK P1. Ved avslut-

Var det her Tore Hund fikk spydet Selshevnere? Vi leser fra Snorre i Altevågen

Fra Festspill og pilegrimsgudstjenesten i Trondenes kirke, kirka var full.

ninga av gudstjenesten ble vi i Pilegrim i Nord overrakt en villsaufell som vi skulle bringe med oss på pilegrimsferden og gi som en gave til Nidaros. Etter gudstjenesten sang det russiske koret ved støtta over de russiske krigsfangene som var begravd ved kirka. Det var også stor kirkekaffe på Stiftsgården.

Neste dag seilte vi, Bernt Aanonsen og Solveig Seines, til Dverberg og ble mottatt av en stor gruppe som fulgte oss fra havna til kirka med pilegrimsstopp på veien. Det ble holdt pilegrimsgudstjeneste, det var stor kirkekaffe og etterpå historisk foredrag i samarbeid med historielaget. Jeg talte i gudstjenesten og gav en kort presentasjon av prosjektet Pilegrim i Nord før foredraget. Folk fra alle menighetene på Andøya var samla sammen med prestene og prosten.

Fra Hadsel kirke, vi har saueskinnsfellen med.

På seilasen fra Dverberg fulgte medlem i bispedømmerådet Reimar Brun og sokneprest i Øksnes Evy Brun oss til Sortland. Vi seilte videre til Stokmarknes. På Hadsel hadde vi først møte med staben i menigheten. Om kvelden deltok vi i en pilegrimsvandring med menigheten fra Stokmarknes til Hadsel kirke. I kirka holdt vi gudstjeneste og jeg fikk også presentert prosjektet der.

Siste stopp på denne etappen var Vågan kirke/

Lofotkatedralen. Der ble det holdt gudstjeneste i forbindelse med markedsdagene som holdes hvert år siste lørdag i juni. Vågan kirke er en pilegrimskirke Bare i løpet av den timen jeg var der før gudstjenesten startet var det en strøm av turister inn-

om, og mange tydeligvis for å be og ha litt stillhet. En vandrende pilegrim fra Belgia på vei til Nordkapp med brev fra sin biskop, ba om å få et stem-pel. Jeg talte også i gudstjenesten i Kabelvåg.

På denne turen var det en pilegrim som fulgte oss fra kirke til kirke i egen bil.

Markering på Landstevne for forbundet kysten

Landstevnet for forbundet Kysten samler båtentusiaster fra store deler av landet. For Pilegrim i Nord prosjektet var dette et naturlig sted å møte folk. Vi fikk dele stand med det lokale kystlaget og fikk treffe mange og snakket om prosjektet. Vi hadde laget brosjyrer som inviterte til samseiling med oss på turen mot Nidaros og to brosjyrer om hele prosjektet. Solveig Seines var en flott ambassadør for prosjektet på vår stand. Under stevnet fikk vi et stort oppslag i Avisa Nordland.

Stevnet avsluttes tradisjonelt med en gudstjeneste for å sende folk hjem. Denne gang fikk denne også fungere som en utsendelse for de som skulle seile i pilegrim mot Nidaros. Jeg talte også i denne gudstjenesten.

Jektene Pauline og Brødrene på kyststevnet

Vågatinden følges av Spleis og Sirius

dvs enten Bodø- Brønnøysund eller Brønnøysund-Trondheim. Jeg var selv skipper på denne båten. Ved starten var vi 7 stk om bord og etter skifte i Brønnøysund var vi 8. Fra Brekstad fulgte i tillegg to av de som startet sammen med oss på båten Spleis fra Bodø.

Faxsen er kommet til Gildeskål

Pilegrimsseilasen Bodø-Nidaros.

For å seile fra Bodø til Nidaros var det leid inn en 46 fots seilbåt, Vågatinden, med plass til 8 personer i 4 lugarer. Plassene om bord var solgt som en pilegrims-tur for kr 10.000+mat for hele turen og kr 6000 for halve turen

Vi hadde også avtale med Kystlaget Salta om at de skulle seile motorkutteren Faxsen fra Bodø til Trondheim. Om bord her hadde vi 13 plasser til disposisjon. Vi solgte 10 av disse og hadde i tillegg med vår pilegrimsleder, Solveig Seines.

Vågatinden startet ut fra Bodø etter gudstjenesten i Bodø domkirke søndag 17. juli. Vi hadde også invitert andre båter til å seile sammen med oss på turen. To båter fulgte Vågatinden fra Bodø, Spleis med 4 personer om bord og Sirius med to. Sirius fulgte oss helt til Trondheim, mens Spleis snudde etter Lurøy besøket.

Faxsen starta ut fra Bodø 20. juli.

Begge pilegrimsseilasene var innom Gildeskål, Rødøy, Selsøyvik, Lurøy, Dønnes, Herøy, Alstahaug, Brønnøysund, Sømna (Olavskilden), Leka, Rørvik, Nærøy, Stokksund, Ørlandet og Austrått.

Pilegrimene blir mottatt i Rødøy kirke

Vågatinden var i tillegg innom Tjøtta og Småvær. Faxsen besøkte også Meløy og Skålvær.

På flere av stedene ble vi med på arrangement som menigheten stelte i stand blant annet i Gildeskål, Lurøy, Herøy og Stokksund. Andre steder ble vi møtt av lokale guider, prester eller menighetslemmer som var med og formidla historien om kirka og historier fra kirka. Gjennom disse møtene fikk vi se den store kjærligheten som folket på kysten har til sine kirker. Det rørte oss alle.

Ved Olavskilden i Sømna

Deltakerne skriver: *Ø Helt utrolig var det å bli tatt i mot av lokale folk, ofte presten, som ga uttrykk for glede over at vi kom, som fikk oss til å føle at vi bidro med noe positivt lokalt ved vårt besøk, og som stilte med hjemmebakst eller suppe. Ø*

Ø Vi hadde verdifulle og lærerike møter med folk hver eneste dag Ø

Ø Mottagelsen og gjestfriheten vi fikk i Gildeskål var noe av det jeg sent i vil glemme. Det var mottagelsen på bryggen, omvisningen i den gamle kirken med dyktig guide og ikke minst komme på kirkekafe i den gamle koselige prestegården med presten og fruene som gjorde alt for å vi skulle føle oss hjemme. Saft laget på mjøldurt var en ny smaksopplevelse. Ø

Ø Det var fint å være med å legge en blomsterkrans på sjøen da vi passerte stedet hvor så mange østeuropeiske fanger druknet pga. bombingene av den tyske båten «Riegel». Ø

Faxsen ved Nordveg-museet

Lekaskapet med St Olav til venstre

havet gir. Ved å bruke båter til disse pilegrimsturene kommer pilegrimene tett på kysten. Den hundreårige motorkutteren med sine dunk, dunk, er som et levende museum som beveger seg nedover kysten. Og det blir satt pris på at den kommer.

I Nærøy gamle kirke

på begge båtene benyttet en seg av muligheten. Dette gav også en opplevelse av kysten og nærkontakt med naturen. Som en skreiv: *ØÅ fiske sin egen middag var for meg som kom fra innlandet var en deilig og stor opp-*

Det kokte av delfiner rundt oss!

På Norvegumuseet i Rørvik ønsket museets leder oss velkommen og gav oss en flott omvisning i utstillingen deres. Kystkulturen ble en viktig side av pilegrimsseilasen. Ikke bare er naturen overveldende, men det er også ei fortelling om hardt arbeid og sårbart liv ute på de spredte øyene med begrensa muligheter utover det

Med seilbåter må pilegrimene tilpasse seg vær og vind og utnytte dette til å komme seg framover. Alle om bord måtte bidra med å hjelpe til å få båten til og fra kai, heise seil, stå til rors og trimme seil. Men også matlaging og stell av båten ellers ble fordelt på alle. På denne kysten er det også rike muligheter til å fiske og

levelse

På Nærøy tok en svært ivrig gruppe oss med til kirkeruinen som en gang var hovedkirke for hele området der, men som brant i 1848. Det var ei middelalderkirke og det ble et spesielt møte. Etterpå skreiv de til oss: *ØHåper dere fikk like mye ut av dagen der som vi som vertskap fikk.* Ø Det gjorde vi. En av deltakerne skriver: *Ø Nærøa med kirke og ven-*

ner av kirken var en opplevelse. Det var akkurat som denne øya med kirken hadde en «sjel». Mine tanker går ofte tilbake til dette stedet. **ø**

I Stokksund tok Faksen igjen Vågatinden og Siri-us og vi seilte sammen inn til Trondheim. Da vi gikk fra Stokksund fulgte det lokale kystlaget oss med en av sine Åfjordsbåter og vi ble alle møtt av store flokker med delfiner ute på fjorden.

På Brekstad besøkte vi Ørlandet kirke og Austråttborga før vi seilte innover mot Trondheim. Austrått er et sted som vil stå sentralt i forbindelse med Reformasjonsjubileet neste år.

Å komme fram, Olsok i Nidaros

Det er alltid diskusjon i pilegrimsmiljø om hva som er viktigst, veien eller målet. I en del pilegrimsberetninger blir målet en nedtur, andre ganger

prikken over øiøen. Nidarosdomen og Olavstradisjonen er på mange måter knyttet til kysten vår. Presteskapet i de viktigste kirkene på kysten hadde en nær kontakt til Nidaros, på steinkirkene kjennes merker fra steinhoggere fra Nidaros, Olavsfigurer er eller har vært i mange av kirkene (Trondenes, Bjarkøy, Andenes, Sigerfjord, Hadsel Røst, Lurøy, Alstahaug og Leka.

En olavskilde og Olavslegender finnes langs kysten, den siste jeg hørte om kom fra Landegode. Nidarosdomen ble bygd av tørrfisk heter det her nordpå. Men også de historiske hendelsene som førte fram til hendelsene på Stiklestad har klare forbindelser nordpå. Fortellingene om Olav Hellige, eller digre som han kaltes her nord, Asbjørn Selsbane og Tore Hund høres nok forskjellig ut her nord enn i sør, men historiene knytter oss likevel sammen.

Å seile mot et mål og se at en dag for dag kommer nærmere gir forventninger og da blir møtene med historien med å bygge opp under

Bernt og Karin fikk delta i gudstjenesten under Olavsvaka og fikk overrakt fellen som fikk med fra Trondenes

dette. Vi skulle inn å ligge i indre havn i Trondheim, her åpnes det opp bare på visse tider hver dag og vi måtte ligge å vente på at de to broene skulle åpnes. Så kom beskjeden, det var klart for å åpne og vi gikk inn gjennom åpne broer Faksen først, så Vågatinden og Sirius. Da vi var kommet nesten fram så vi gjennom gata rett opp på målet, Nidarosdomen. Det kjentes spesielt. Seinere gikk vi sammen, alle båt-pilegrimene, til Vår Frues kirke og møtte de andre pilegrimene. Alle gikk vi så opp til Nidarosdomen i et langt tog av pilegrimer. Vi kjente fellesskap med de andre, men vi bar også våre egne flagg og mange

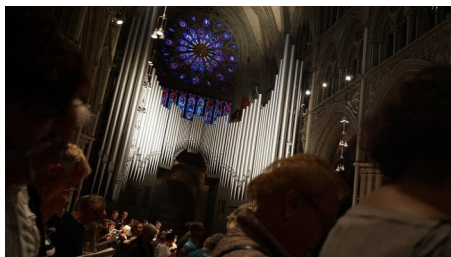
hadde T-skjorter med logoen vår og kjente fellesskap med de som kom med båt nordfra.

I Nidarosdomen deltok vi i Olsokvaka. Det er stort å komme inn i Nidarosdomen, målet for vår reise. Gudstjenesten hadde med salmer av både Petter Dass og Elias Blix og falt godt inn med det vi hadde hatt med oss på vår tur. En av våre pilegrimer fikk si noe om turen vår og overrakt villsaufellen til Nidaros. Det var biskopen i Nidaros som tok imot og la den på høyalteret i Nida-

rosdomen. Det betydde mye for oss.

ð Det var en stor å opplevelse å skride inn i katedralen slik vi gjorde og bli tatt i mot av så mange. **ð**

ð Opplevelsen som topper alt det andre var, som jeg har opplevd en gang tidligere, pilegrimsmessen i Nidarosdomen kvelden/natten før olsok. **ð**

ð Noe som ga ekstra inntrykk på turen var naturen. I tillegg å seile

gjennom dette øyrike for så å komme til to flotte gudstjenester i Nidarosdomen var med å forsterke troen på vår frelser. ò

òMen hvis jeg tenker på det som har tilknytning til pilegrimslivet var det helt klart innseilingen til Trondheim, det at vi gikk i pilegrimstog gjennom gatene med våre to flagg, og alt vi var med på under Olavsfesten. Men dette var første gang jeg var med på festen, så det var litt spesielt for meg.ò

Seiling og sjøreise som pilegrimsreise

Faxsen drives av et mannskap på 3-4 mann som yter en spesiell service om bord. De har ansvar for mat og all drift og utfører det på beste måte. Det gir deltakerne god tid til ettertanke og sosialt samvær. Innkvarteringa om bord er i køyer i det gamle lasterommet og krever at en tar mye hensyn til hverandre. Besøkene i land i kirker og annet er med å profilerer turen som pilegrimstur og en er helt avhengig å ha med seg en pilegrimsleder.

Det var helt klart to forskjellige turer vi hadde innbudt til. I seilbåten ble alle oppgaver om bord fordelt mellom deltakerne. De måtte heise seil, styre båten, justere seilene, hjelpe til med fortøyning og få båt ut og inn av havn, lage mat og annet for at turen skulle være bra. Flere av deltakerne hadde stor glede i å lage maten, det medvirka også til gode opplevelser i fellesskapet. Vi hadde noe sykdom om bord på turen sørover og det ble utvist stor omsorg mellom deltakerne.

Jeg tror alle følte at de hadde vært

med og bidratt til at vi kom fram og at dette kjentes godt.

òSelv om vi var under ledelse av en ansvarlig skipper og pilegrimsleder opplevde jeg at vi var nærmest som en vennegjeng hvor vi alle kjente ansvar og hjap hverandre med oppgavene. ò

ò Min største opplevelse var å stå til rors, både i motvind og medvind. Det er spikret fast som det sterkeste.ò

òÅ få stå til rors og styre båten igjennom trange sund og oppdage at jeg mestret det, (med litt assistanse fra sidelinja), det gjorde godt.ò

Noen flere tilbakemeldinger fra deltakerne:

òSjelden- om aldri noen sinne- har vi så ofte dvelt ved opplevelsene etter en reise. Vi har reist på flere plan; med hjertet, hode og mage har vi fått mye som var nytt for oss begge.ò

ò Turen som pilegrim fra Bodø til Nidaros i båt innfridde nærmest alle mine forventninger, og de var mange og store, -ikke minst å få se Helgelandskysten på ordentlig.ò

òBesøkene til de store kirkestedene og til de små, med liturgiske samlinger fungerte veldig bra.ò

òJeg opplevde det utrolig flott å være på vei med medvandrere. Å få være med på å drive båten framover, samarbeidet med de andre i båten og elementene. Vind i håret. Møtene med folk i kirkene underveis.ò

ò Daglig å uttrykke med sang og bønn forbindelse med det hellige. Bruke stemmen og kroppen for å delta i religiøs kultus. For meg har naturen vært en opplagt kirke å oppsøke, men nå kan jeg lettere gå inn og delta i en gudstjeneste uten å synes det er fullt så aparte. Alminneliggjøring av gudstro fordi uttrykk for den inngår som en uddramatisk del av hverdagen.ò

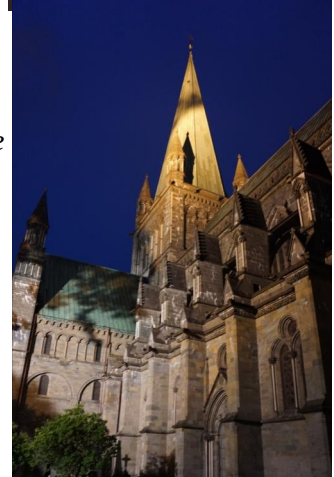
T-skjorter og flagg med vår egen logo var med å profilere prosjektet og skape fellesopplevelse blant deltakerne. Her fra Dønnes gård.

◊Jeg syntes det er et flott prosjekt som forteller noe om vår historie, også med tanke på bevaring av kystkultur.◊

◊Dette bærer jeg enda i minne: Karvekålsuppen til prest Kari på Herøy. Den lille kirken på Gildeskål og omvisningen der. Dønna og Lurøy: Den levende tradisjonen og de flinke formidlerne. Brønnøysund kirke, historien om hvordan minnesmerkene skulle passes inn. Nærøy kirke som vitner om den tette forbindelsen mellom norsk og britisk middelalderhåndverk. Dessuten synger vi fremdeles en strofe før maten og tenker på ◊Ravnungar ropar◊ som en fin skikk for å huske å takke for gaver.◊

◊De religiøse seremoniene knyttet til besøkene i middelalderkirkene langs kysten, og den vakre og sterke naturen rundt oss ga oss opplevelsen av å være på vei til et hellig sted - og å være en del av alt som er skapt.◊

◊Musikken i Nidarosdomen var vakker. Det var storslagent å komme fram til Olsok - og delta i seremoniene.◊

Aftensuk

Petter Dass

O store Gud, som hjelpe kan,
Hvis sti er i de store Vand,
Kast ud dit guddoms Øie
Til alle dem, paa Havet er
Bevare dem fra Grund og Skjær
Lad Veir og Vind dem føie!
Lad dine Engle følge dem
Beholden vel til Hus og Hjem!
Velsigne Landsens Næring,
Giv Fisk og Sild av Havsens Grund
Giv daglig Brød for hver Mands Mund,
Giv fattig Folk sin Tæring!
Forlad vor Synd o Fader god,
For Hans Skyld, som paa Korset stod,
Tænk paa dit gamle Rygte!
Lad os i Landet bo med Fred
Og med en god Samvittighed
Dig, Herre Gud, at frygte! Amen

Velsignelse

Må veiene åpne seg for deg, min venn,
Og vinden blåse bak deg.
Må solen skinne på ditt ansikt
Og regnet falle mildt på dine marker
inntil vi møtes igjen.
Må du hele tiden være
i Guds hånd.

Må vinden blåse i dine seil,
sola skinne på ditt dekk
og må du alltid komme trygt i havn!